تۇلعالىق ەكونوميكانى تىرەك ەتكەن وسىزاماندانعان كاسىپ سالاسى جۇيەسىن جەدەل قۇرىپ، جان سانىنىڭ جوعارى ساپالى دامۋى ارقىلى جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزامانداندىرۋعا تىرەك بولۋ كەرەك

(باسى 1 ـ بەتتە)

جاۋاپكەرشىلىگى اۋىر، رولى ماڭىزدى. جاڭا كەزەكتى ورتالىق كوميتەت قازىنا ـ ەكونوميكا كوميتەتى قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋدە جاڭا دامۋ ۇستانىمىن تولىق، دالمە ـ ٴدال، جاپپاي دايەكتىلەندىرىپ، جاڭا دامۋ ارناسىن جەدەل قالىپتاستىرىپ، جوعارى ساپالى دامۋدى كۇش سالا ىلگەرىلەتۋ كەرەك. ستراتەگيالىق جوسپارلاۋدى كۇشەيتىپ، جۇيە كوزقاراسىن نىعايتىپ، سايكەسە تياناقتاندىرۋدى ىلگەرىلەتىپ، ۇيرەنۋ مەن تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋدى كۇشەيتىپ، مەملەكەتتىڭ دامۋ ستراتەگياسىن باستان ـ اياق ويداعىداي تياناقتاندىرۋ كەرەك. ٴماجىلىس «ورتالىق كوميتەت قازىنا ـ ەكونوميكا كوميتەتىنىڭ قىزمەت ەرەجەسىن» جانە «ورتالىق كوميتەت قازىنا ـ ەكونوميكا كوميتەتى كەڭسەسىنىڭ قىزمەت ەگجەي ـ تەگجەيلى ەرەجەسىن» قاراپ ماقۇلدادى.

ٴماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: تۇلعالىق ەكونوميكانى تىرەك ەتكەن وسىزاماندانعان كاسىپ سالاسى جۇيەسىن جەدەل قۇرۋ ٴبىزدىڭ بولاشاق دامۋىمىزعا جانە حالىقارالىق باسەكە بارىسىندا ستراتەگيالىق ىرىقتىلىققا قول جەتكىزۋىمىزگە سايادى. جاساندى زەردە سياقتى جاڭا عىلىم ـ تەحنيكا توڭكەرىسى اۋقىمىن يگەرىپ، ادام مەن تابيعات جاراسىمدى، قاتار ٴومىر ٴسۇرۋ تالابىنا ۇيلەسىپ، كاسىپ سالاسى جۇيەسى كەمەلدى جانە سايكەستى قابىلەتتى كۇشتى بولۋداي ابزالدىلىقتى ساقتاپ ٴارى كۇشەيتىپ، الەمدىك جاڭالىق اشۋ فاكتورلارىن جوعارى ونىمدىلىكپەن توپتاپ، كاسىپ سالاسىنىڭ زەردەلىلەنۋىن، جاسىل بولۋعا ۇيىسۋىن، توعىسپالىلىعىن ىلگەرىلەتىپ، تۇتاس، وزىق، حاۋىپسىز وسىزاماندانعان كاسىپ سالاسى جۇيەسىن قۇرۋ كەرەك. تۇلعالىق ەكونوميكانى ماڭىزدى ورىنعا قويۋعا تاباندى بولىپ، امالياتتان الشاقتاپ، جالعاندىققا بەت الۋدان ساقتانۋ كەرەك؛ ورنىقتىلىق بارىسىندا ىلگەرىلەۋگە، تارتىپپەن بىرتىندەپ ىلگەرىلەۋگە تاباندى بولۋ كەرەك، قولدان كەلمەسكە ۇرىنباۋ كەرەك؛ 3 كاسىپتى تۇعىستىرا دامىتۋعا تاباندى بولىپ، بولەكتەۋدەن، قاراما ـ قارسى قويۋدان ساقتانۋ كەرەك؛ ٴداستۇرلى كاسىپ سالاسىنىڭ تيىن جاڭالاپ، دارەجەسىن ٴوسىرۋدى ىلگەرىلەتۋگە تاباندى بولۋ كەرەك، "مەشەۋ كاسىپ سالاسى" رەتىندە قاراپ، جەڭىل ـ جەلپى شەگىندىرىپ شىعارماۋ كەرەك؛ ەسىك اشۋعا، سەلبەستىككە تاباندى بولۋ كەرەك، سىرتتاي تون پىشپەۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: جاڭا دامۋ كەزەڭىندەگى كاسىپ سالاسى ساياساتىن كەمەلدەندىرىپ، كاسىپ سالاسى حاۋىپسىزدىگىن قورعاۋدى اسا ماڭىزدى ورىنعا قويىپ، ستراتەگيالىق سيپاتتى سالالاردا جوعارى دەڭگەيلى جوبالاۋدى كۇشەيتىپ، كاسىپ سالاسى ساياساتىنىڭ سايكەستىلىك سيپاتىن كۇشەيتۋ كەرەك. شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكالاردان قامال الۋ مەن ستراتەگيالىق سيپاتتى بايلىق ىرەگىن كۇشەيتىپ، كاسىپورىنداردىڭ عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشاتىن نەگىزگى تۇلعالىق ورنىن ٴتۇزىم جاعىندا تياناقتاندىرۋ كەرەك. ەگىستىك جەر بايلىعىنان عىلىمي، ۇيلەسىمدى پايدالانۋعا اناعۇرلىم باسا ٴمان بەرىپ، ەگىستىك جەر سياقتى جاراتىلىستىق شارت ـ جاعدايلاردىڭ اۋىل شارۋاشىلىق وندىرىسىنە جاسايتىن تەجەمىن جويۋ كەرەك. اسا ۇلكەن كولەمدى بازار ابزالدىلىعىنان ويداعىداي پايدالانىپ، ىشكى سۇرانىستى كەڭەيتۋ ستراتەگياسى مەن دامۋعا جاڭالىق اشۋ ارقىلى دەم بەرۋ ستراتەگياسىن ورگانيكالى ۇشتاستىرىپ، كاسىپ سالاسى تىزبەگى، قامداۋ تىزبەگى جاعىنداعى ەسىك اشۋدى، سەلبەسۋدى كۇشەيتۋ كەرەك. دۇنيە جۇزىندە بىرەگەي كاسىپورىندار كۇش سالا قۇرىپ، ۇزدىك كاسىپورىنشىلاردى بارىنشا قاستەرلەپ، ايالاپ، ٴىرى ەل ۇستالارىن كۇش سالا باۋلۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: كەزەكتە ەلىمىزدىڭ جان سانى دامۋىندا بالالى بولۋ ازايۋ، قارتتانۋ، وڭىرلىك جان سانىنىڭ ارتۋ ـ ازايۋ جىكتەلىسى سىندى اۋقىمدىق سيپاتتى ەرەكشەلىك جارىققا شىقتى، ٴسوز جوق، ەلىمىز جان سانى دامۋىنىڭ جاڭا جاعدايىن جان ـ جاقتى تانۋ، وعان دۇرىس قاراۋ كەرەك. مەملەكەتتى قۋاتتاندىرۋ قۇرىلىسىنىڭ، ۇلتتى گۇلدەندىرۋدىڭ ستراتەگيالىق ورنالاستىرۋىن كوزدەپ، جاڭا داۋىردەگى جان سانى دامۋ ستراتەگياسىن كەمەلدەندىرىپ، جان سانى دامۋىنىڭ جاڭا جاعدايلى كۇيىن تانىپ، وعان ۇيلەسىپ، جەتەكشىلىك ەتىپ، جان سانىنىڭ تۇتاس تۇلعالىق ساپاسىن كۇش سالا جوعارىلاتىپ، لايىقتى تۋىت دەڭگەيى مەن جان سانى كولەمىن قولشىنا ساقتاپ، ساپاسى تاماشا، جالپى مولشەرى جەتكىلىكتى، قۇرىلىمى ساپالى، تارالىمى ۇيلەسىمدى وسىزاماندانعان ادام كۇشى بايلىعىن جەدەل تۇلعالاپ، جان سانىنىڭ جوعارى ساپالى دامۋى ارقىلى جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزامانداندىرۋعا تىرەك بولۋ كەرەك. جۇيە كوزقاراسى ارقىلى جان سانى ماسەلەسىن ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ـ جوبالاپ، رەفورما جاساپ، جاڭالىق اشۋ ارقىلى جان سانىنىڭ جوعارى ساپالى دامۋىن ىلگەرىلەتىپ، جان سانىنىڭ جوعارى ساپالى دامۋىن حالىقتىڭ جوعارى ساپالى تۇرمىس كەشىرۋىمەن تىعىز ۇشتاستىرىپ، ادامنىڭ جان ـ جاقتى دامۋى مەن جالپى حالىقتىڭ بىرگە بايۋىن جەبەۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: وقۋ ـ اعارتۋ، دەنساۋلىق ساقتاۋ ىستەرىندە رەفورما جاساۋدى، جاڭالىق اشۋدى تەرەڭدەتىپ، وقۋ ـ اعارتۋ ارقىلى مەملەكەتتى قۋاتتاندىرۋ قۇرىلىسىن جان سانىنىڭ جوعارى ساپالى دامۋىنداعى ستراتەگيالىق ينجەنەريا ەتىپ، جان سانىنىڭ عىلىم، مادەنيەت ساپاسىن، سالاماتتىق ساپاسىن، يدەيا ـ ٴمورال ساپاسىن جاپپاي جوعارىلاتۋ كەرەك. تۋىتتى قولداۋ ساياسات جۇيەسىن قۇرىپ، اقاۋسىزداندىرىپ، باعىپ ـ تاربيەلەۋگە اماناتتاۋ بويىنشا قىزمەت وتەۋدىڭ جالپىعا ٴتيىمدى جۇيەسىن كۇش سالا دامىتىپ، وتباسىلارىنىڭ پەرزەنت كورۋ، پەرزەنت تاربيەلەۋ، وقۋ ـ اعارتۋ اۋىرتپالىعىن كورنەكتى جەڭىلدەتىپ، پەرزەنت كورۋگە دوستىق پەيىل ۇستاناتىن قوعام قۇرۋدى ىلگەرىلەتىپ، جان سانىنىڭ ۇزاق ۋاقىت بىركەلكى دامۋىن جەبەۋ كەرەك. ادام كۇشى بايلىعىن اشۋدى، پايدالانۋدى كۇشەيتىپ، ەڭبەككە قاتىناسۋ مولشەرىن ورنىقتىرىپ، ادام كۇشى بايلىعىنىڭ پايدالانىلۋ ونىمدىلىگىن جوعارىلاتۋ كەرەك. جان سانىنىڭ قارتتانۋىنا بەلسەنە توتەپ بەرەتىن مەملەكەت ستراتەگياسىن اتقارىپ، نەگىزگى زەينەتكەرلىك قىزمەت وتەۋ جۇيەسى قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتىپ، قارتتار ەكونوميكاسىن كۇش سالا دامىتىپ، كوپ ساتىلى، كوپ تىرەكتى زەينەتكەرلىك قامسىزداندىرۋ جۇيەسىن جەدەل دامىتىپ، قارتتايعاندا كۇتىمدەلەتىن ورىن بولۋدى، قارتتايعاندا رولىن ساۋلەلەندىرۋدى، قارتتايعاندا كوڭىل اشاتىن ورىن بولۋدى قولشىنا جۇزەگە اسىرۋ كەرەك. جان سانىنىڭ ەكونوميكامەن، قوعاممەن، بايلىقپەن، ورتامەن قاتىناسىن اناعۇرلىم ويداعىداي ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ، وڭىرلىك ەكونوميكالىق ورنالاسىم مەن مەملەكەت جەرى كەڭىستىك جۇيەسىن ساپالاندىرىپ، جان سانى قۇرىلىمىن ساپالاندىرىپ، جان سانى حاۋىپسىزدىگىن قورعاپ، جان سانىنىڭ جوعارى ساپالى دامۋىن جەبەۋ كەرەك.

ورتالىق كوميتەت قازىنا ـ ەكونوميكا كوميتەتىنىڭ مۇشەلەرى ماجىلىسكە قاتىناستى، ورتالىق پەن مەملەكەت ورگاندارىنىڭ قاتىستى تاراۋلارىنداعى جاۋاپتى جولداستار ماجىلىسكە سىرتتاي قاتىناستى.

رايونىمىز «ٴادىس» باسىپ تاراتتى

كاسىپورىنداردىڭ جۇڭگوشا ەرەكشەلىككە يە جاڭاشا شاكىرتتىك ٴتۇزىمى اتقارىلادى

انار بولات \ شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى **جاڭ چۇنحۋا** 5 ـ ايدىڭ 5 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. اناعۇرلىم كوپ ٴبىلىم ۇلگىسىندەگى، شەبەرلىك ۇلگىسىندەگى، جاڭالىق اشۋ ۇلگىسىندەگى ەڭبەكشىلەردى باۋلىپ، شينجياڭنىڭ ەكونوميكاسىنىڭ، قوعامنىڭ جوعارى ساپالى دامۋ قاجەتىن قاناعاتتاندىرۋ ٴۇشىن، تاياۋدا «شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايونىنىڭ كاسىپورىنداردىڭ جۇڭگوشا ەرەكشەلىككە يە جاڭاشا شاكىرتتىك ٴتۇزىمىن اتقارۋ ٴادىسى» (تومەندە قىسقارتىلىپ «ٴادىس» دەلىنەدى) باسىپ تاراتىلدى.

كاسىپورىنداردىڭ جۇڭگوشا ەرەكشەلىككە يە جاڭاشا شاكىرتتىك ٴتۇزىمى ــ ۇكىمەت جەتەكشىلىك ەتۋ، كاسىپورىن نەگىز ەتىلۋ، باۋلۋ مەكتەپتەرى (تەحنيك جۇمىسشىلار مەكتەبى، كاسىپتىك مەكتەپتەر، كاسىپتىك باۋلۋ قۇرىلىمدارى، كاسىپورىنداردىڭ باۋلۋ ورتالىقتارى سياقتىلاردى قامتيدى) ات سالىسۋ پرينسيپى بويىنشا كاسىپورىنداردىڭ شەبەرلىك قىزمەت ورنىنداعى قىزمەتكەرلەرىن باۋلۋ وبيەكتى ەتىپ، باۋلۋ مەن باعالاۋدى بىردەي ۇشتاستىرۋ، كاسىپورىنداردىڭ ناقتى جاتتىعۋ بازاسى مەن مەكتەپتەردىڭ باۋلۋ بازاسى سىندى ەكى بازا، كاسىپورىنداردىڭ جەتەكشى وقىتۋشىلارى مەن مەكتەپتەردىڭ جەتەكشى وقىتۋشىلارى سىندى ەكى جەتەكشى وقىتۋشى بويىنشا باۋلۋ ۇلگىسىمەن كاسىپورىن مەن مەكتەپ سەلبەسىپ، جۇمىس پەن ۇيرەنۋدى ۇشتاستىرۋ ٴتاسىلى ارقىلى كاسىپورىن شەبەرلىك دارىندىلارىن باۋلۋ ٴتۇزىمى بولىپ تابىلادى.

«ٴادىس» مىنالاردى ايقىندادى: كاسىپورىنداردىڭ جۇڭگوشا ەرەكشەلىككە يە جاڭاشا شاكىرتتىك تۇزىمىندە باۋلىناتىن وبيەكتىلەر كەمىندە ٴبىر جىلدىڭ ۇستىندەگى ەڭبەك توقتامىنا قول قويعان شەبەرلىك قىزمەت ورنىنداعى قىزمەتكەرلەر بولادى، ناقتى وبيەكتىلەردى كاسىپورىندار ٴوندىرىس ٴىس جۇزىندىگىمەن ۇشتاستىرىپ ٴوزى تۇراقتاندىرادى. شاكىرتتەردى باۋلۋ نىساناسى كاسىپورىنداردىڭ قىزمەت ورنى قاجەتىنە ۇيلەسەتىن ورتا، جوعارى دارەجەلى شەبەرلىك دارىندىلارىن ٴتۇيىن ەتەدى، باۋلۋ ۋاقىت شەگى شاكىرتتەردى باۋلۋ نىساناسى، شەبەرلىك قالىپتاستىرۋ زاڭدىلىعى سياقتىلارمەن ۇشتاستىرىلىپ تۇراقتاندىرىلادى، ادەتتە ٴبىر دە ەكى جىل بولادى، ەرەكشە جاعدايدا 3 جىلعا دەيىن ۇزارتۋعا بولادى.

كاسىپورىندار كاسىپ سالاسىنىڭ تيىن جاڭالاپ، دارەجەسىن ٴوسىرۋ جانە جوعارى ساپالى دامۋ تالابىنا ساي، جاساۋ جاعىندا قۋاتتى ەل، ساپا جاعىندا قۋاتتى ەل، سيفرلى جۇڭگو قۇرىلىسى جانە كاسىپورىنداردىڭ بولاشاق شەبەرلىك قاجەتىمەن تىعىز بايلانىستىرىپ، ناقتى باۋلۋ مىندەتىن تۇراقتاندىرادى. باۋلۋ مازمۇنى كاسىپتىك ٴبىلىم، جۇمىس جۇرگىزۋ شەبەرلىگى، ٴوندىرىس حاۋىپسىزدىگى ولشەمى جانە كاسىپتىك جەتىلىم، اسىرەسە، ۇستالىق رۋحتى جەتىلدىرۋدى قامتيدى. ماماندىق ورنالاستىرۋى، كاسىپتىك وقىتۋشىلارى جانە وقىتۋ ورنى، قۇرىلعى جابدىقتارى كاسىپورىنداردىڭ شەبەرلىك قىزمەت ورنى باۋلۋ تالابىنا ۇيلەسەتىن باۋلۋ مەكتەپتەرى كاسىپورىندارمەن سەلبەسىپ، كاسىپورىنداردىڭ جۇڭگوشا ەرەكشەلىككە يە جاڭاشا شاكىرت تۇزىمىندە باۋلۋ مىندەتىن ارقالاۋىنا بولادى. تەحنيك جۇمىسشىلار مەكتەپتەرى شاكىرتتەردى تولىق كۇندىك ەمەس تۇزىمدەگى وقۋ بويىنشا تىركەۋگە الدىرۋىنا بولادى.

باۋلۋ ساباقتارى، باستىسى، جالپىلىق ساپا، كاسىپتىك نەگىز، باسقارۋ شەبەرلىگىن قامتيدى. جالپىلىق ساپا مىندەتتى ساباعى، ٴسوز جوق، ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ مينيسترلىگى جارىيالاعان مەملەكەتتىك كاسىپتىك باۋلۋ جوباسىنداعى وقۋلىقتار مازمۇنىنان تاڭدالۋ كەرەك، جالپىلىق ساپا بويىنشا تاڭداپ وقىلاتىن ساباقتار، كاسىپتىك نەگىزدىك ساباقتار، كاسىپتىك شەبەرلىك ساباقتار پرينسيپتىك جاقتان مازمۇنىنان تاڭدالادى. شاكىرت باۋلىتىن كاسىپتەردە (جۇمىس ٴتۇرى) پرينسيپتىك جاقتان باۋلۋ ولشەمى بولۋعا ٴتيىستى. كاسىپورىندار مەن مەكتەپتەر باۋلۋ ساپاسىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ الەۋەتى شارتىندا، كاسىپتىڭ (جۇمىس ٴتۇرى) ٴىس جۇزىندىك قاجەتىنە نەگىزدەلىپ، باۋلۋ مازمۇنى مەن ساباق ساعاتى سانىن وزدەرى بەلگىلەۋىنە بولادى. پرينسيپتىك جاقتان ٴار جىلعى جالپى ساباق ساعاتى 400 ساعاتتان (ٴار ساباق ساعاتى 45 مينۋتتان كەم بولمايدى) كەم بولمايدى.

كاسىپورىنداردىڭ جۇڭگوشا ەرەكشەلىككە يە جاڭاشا شاكىرتتىك تۇزىمىنە قاتىناسقان كۇرسانتتارعا باۋلۋ نىساناسىنا ساي باعالاۋ جۇرگىزىلىپ، دارەجەسى تۇراقتاندىرىلادى، شاكىرت باۋلۋ مەرزىمى تولعاندا، كاسىپتىك شەبەرلىك ساراپتاۋىنا نەمەسە شەبەرلىك دارەجەسى باعالاۋىنا قاتىناسىپ، سايكەستى كاسىپتىك تولىمدىلىق كۋالىگى نەمەسە كاسىپتىك شەبەرلىك دارەجەسى كۋالىگى، باۋلۋ تولىمدىلىق كۋالىگى سياقتىلاردى الادى.

كاسىپورىنداردىڭ جۇڭگوشا ەرەكشەلىككە يە جاڭاشا شاكىرتتىك ٴتۇزىمى بويىنشا باۋلۋ ورىستەتكەن كاسىپورىندارعا باۋلۋ قوسىمشا قاراجاتى بەرىلەدى، قوسىمشا قاراجات جۇمىستاندىرۋ كومەك قاراجاتى، كاسىپتىك شەبەرلىك ارەكەتى ارناۋلى ەسەپ قاراجاتى سياقتى قاتىستى قاراجاتتاردان شىعارىلادى، كاسىپورىندارعا تىكە بەرىلەدى. ٴار شاكىرتتىڭ ٴار جىلعى قوسىمشا قاراجات ولشەمى ورتا دارەجەلى جۇمىسشىلاردىكى 5000 يۋان، جوعارى دارەجەلى جۇمىسشىلار جانە ودان جوعارىلاردىكى 6000 يۋان بولادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ماسەلەگە بەتپە ـ بەت كەلىپ، جاپپاي، تەرەڭدەي تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزۋ كەرەك. اسىرەسە، ماسەلە جانە قيىنشىلىق كوپ، بۇقارانىڭ پىكىرى شوعىرلانعان، قىزمەتتە باستاما اشىلماعان جەرلەرگە جانە ورىندارعا بارىپ تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ ورىستەتىپ، حالىقتىڭ جاعدايىن ۇعىسىپ، حالىقتىڭ ۇنىنە قۇلاق ٴتۇرىپ، حالىقتىڭ اۋانىن قاداعالاپ، نەگىزگى ساتى قىزمەتىندەگى بوگەتتى تۇيىندەردى، قوردالانعان تۇيىندەردى، قيىن تۇيىندەردى اشىپ، حالىق بۇقاراسى ەڭ كوڭىل ٴبولىپ وتىرعان، ەڭ رەال مۇددە ماسەلەلەرىن كۇش سالا شەشۋ كەرەك.

تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋدى ويداعىداي ورىستەتۋدە شىندىققا جۇگىنىپ ناقتى ٴىس ىستەۋ سىندى وسى "بۇيدانى" مىقتى ۇستاۋ كەرەك. "بىلىك ۇستاۋشىلار بىلىك جۇرگىزگەندە تومەنىنىڭ ناقتى جاعدايىن ۇعىسا بىلسە، ويداعىداي باسقارا الادى، تومەنىنىڭ ناقتى جاعدايىن بىلە الماسا، بىلىقپالىق تۋىلادى". تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋدىڭ قۇنى بار پايىمەن كىرىسىپ ماسەلەنى شەشۋدىڭ قۋات كوزىن تابۋدا عانا ەمەس، ونان دا ماڭىزدىسى، جاعدايدى قانىق ٴبىلىپ، دامۋدىڭ ىشكى زاڭدىلىعىن يگەرە بىلۋدە. تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ بارىسىندا شىندىققا جۇگىنىپ ناقتى ٴىس ىستەۋگە تاباندى بولۋ ــ ٴبىر ٴتۇرلى قىزمەت ستيلى عانا ەمەس، قايتا پارتيا مەن حالىق ىستەرىنىڭ ۇتىسى مەن ۇتىلىسىنا، جەڭىسى مەن جەڭىلىسىنە ساياتىن ۇلكەن ماسەلە. شالا ـ شارپى ىستەۋگە، شولىپ وتە شىعۋعا، ات ٴۇستى ىستەۋگە، فورماشىلدىق، تورەشىلدىك ىستەۋگە استە بولمايدى. تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋدە "حابارلاندىرۋ شىعارماۋ، قۇلاق قاعىس ەتپەۋ، مالىمەت تىڭداماۋ، جول سىزىق ەرتپەۋ جانە كۇتىپ الۋعا قاراماۋ، نەگىزگى ساتىعا، جۇمىس باسىنا توتە بارۋ" ٴتاسىلىن قولدانۋ ارقىلى نەگىزگى ساتىنىڭ ەڭ ناقتى جاعدايىن ۇعىسۋ كەرەك. تەرەڭ بولۋعا، ناقتى بولۋعا، ەگجەي ـ تەگجەيلى بولۋعا، ٴدال بولۋعا، ٴونىمدى بولۋعا شىنايى كۇش سالىپ، ناقتى كۇش سالىپ، تىكەلەي بەرىلە كىرىسىپ، سەنىمدى ماتەريالعا يە بولىپ، شىنايى تۇردە جاعدايدى ناقتى، ەگجەي ـ تەگجەيلى ۇعىسۋ كەرەك. ناقتى جاعدايدى قانىق بىلگەندە، كوڭىلدە ەسەپ بولعاندا عانا، اۋرۋىنا قاراي ٴدارى بەرىپ، نىسانانى ٴدال كوزدەۋگە بولادى؛ تەرەڭدەي، زەر سالا تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ ارقىلى بولمىستىڭ ٴمانىن جانە زاڭدىلىعىن يگەرگەندە عانا، رەفورما، دامۋ، ورنىقتىلىق قىزمەتتەرىندە ناقتى ٴادىس ـ شارا قولدانىپ، ناقتى ونىمدىلىك كورسەتۋگە بولادى.

تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋدى ويداعىداي ورىستەتۋدە دامۋدى ىلگەرىلەتۋ سىندى وسى "بۇيدانى" مىقتى ۇستاۋ كەرەك. جوعارى ساپالى دامۋ ــ جاپپاي سوتسياليستىك وسىزاماندانعان مەملەكەت قۇرۋداعى ماڭداي الدى مىندەت، ال تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ ــ جوعارى ساپالى دامۋداعى قىزمەتتەردى ويداعىداي ىستەۋدەگى مىندەتتى جۇمىس، نەگىزگى ونەر. تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋدە جوعارى ساپالى دامۋدىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرىن تىعىز ارقاۋ ەتۋ كەرەك، شينجياڭ جونىنەن ايتقاندا، نازاردى جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتۋ، "8 ٴىرى كاسىپ سالاسى شوعىرىنىڭ" دامۋىن ىلگەرىلەتۋ سياقتى جوعارى ساپالى دامۋعا ساياتىن ٴتۇيىندى تاقىرىپتارعا شوعىرلاندىرا باعىتتامالى تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ ورىستەتىپ، "تەكسەرۋدە" ناتيجەگە، "زەرتتەۋدە" تابىسقا قول جەتكىزۋدى شىنايى ورىنداپ، جوعارى ساپالى دامۋدى ىلگەرىلەتۋدە وي ـ جەلىسى اناعۇرلىم ايقىن، ٴادىس ـ امالى اناعۇرلىم انىق بولۋى كەرەك.

"بۇيدانى" مىقتى ۇستاۋ ــ قىزمەتتى ويداعىداي ىستەۋدىڭ ادىستەمەسى. تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋدە "بۇيدانى" مىقتى ۇستاۋ ٴبىزدىڭ قىزمەت ستيلىنە بۇرىلىس جاساپ، بۇقارامەن ەتەنە بايلانىس ورناتىپ، مىندەت وتەۋ قابىلەتىمىزدى جوعارىلاتىپ، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋدى كۇشەيتۋىمىزگە، پارتيانىڭ جاسامپاز نازارياسىن اناعۇرلىم ويداعىداي پايدالانىپ شينجياڭنىڭ باياندى تىنىشتىعىنا ساياتىن تەرەڭ قاتپارلى قايشىلىقتار مەن ماسەلەلەردى زەرتتەپ شەشۋىمىزگە، شينجياڭنىڭ رەفورما، دامۋ، ورنىقتىلىق قىزمەتتەرىندە جاڭا ىسكەرلىك كورسەتۋ، جاڭا ونىمدىلىك جاراتۋ ارقىلى جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزامانداندىرۋدىڭ شينجياڭ امالياتىن ىلگەرىلەتۋدە جاڭا ىلگەرىلەۋشىلىككە، تىڭ سەرپىلىسكە قول جەتكىزۋىمىزگە پايدالى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

بايلىق شارت ـ جاعدايىن ازىرلەگەن ايماق، وبلىس، قالالاردى سۋ شىعارىپ ەنەرگيا ساقتاۋ مەن جاڭا ەنەرگيا نىساندارىن ٴبىر تۇلعالاندىرا جوسپارلاپ ورنالاستىرۋعا شابىتتاندىرۋ كەرەك. جۇيەلى جوبالاۋعا تاباندى بولىپ، ساياساتتى سايكەستىرۋدى كۇشەيتىپ، رايونىمىزدىڭ جاڭا ەنەرگيا كاسىپ سالاسىنىڭ جوعارى ساپالى دامۋىنا پارمەندى قامتاماسىزدىق ازىرلەۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: اۆتونوميالى رايوندىق ۇكىمەت ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىنىڭ شياڭگاڭعا، اۋمىنعا ساپارلاۋ جەتىستىگىن ويداعىداي تياناقتاندىرىپ، ۇدايىلانعان ۇشتاسۋ، سەلبەسۋ مەحانيزمىن ورناتىپ، شياڭگاڭمەن، اۋمىنمەن اۋىس ـ كۇيىستى، سەلبەستىكتى ۇزدىكسىز كەڭەيتىپ، شياڭگاڭ، اۋمىن تۇعىرىنان ويداعىداي پايدالانىپ، شينجياڭ حيكاياسىن ويداعىداي بايانداۋ كەرەك. حالىقارا، ەل ٴىشى سىندى ەكى كەلەلى جاعدايدى جانە "شىعىسپەن بىرلەسىپ، باتىسقا شىعارۋ"، "باتىستان ەنگىزىپ، شىعىستان اكەلۋ" سىندى وڭىرلىك ورىن باسىمدىعىن تياناق ەتىپ، اشىق ەكونوميكا ٴتۇزىلىسىن بەلسەنە ورناتىپ، "سىرتقا جىبەرۋ، شاقىرىپ اكەلۋ" سەرپىنىن ارتتىرىپ، اناعۇرلىم زور كولەمدە، اناعۇرلىم كەڭ سالادا، اناعۇرلىم تەرەڭ ساتىدا جوعارى دەڭگەيدەگى ەسىك اشۋدى بۇلجىماي ىلگەرىلەتۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: كاسىپتىك وقۋ ـ اعارتۋدى زور كۇشپەن دامىتىپ، وسى زامانعى كاسىپتىك وقۋ ـ اعارتۋ جۇيەسىن كۇش سالا قۇرىپ، كاسىپتىك مەكتەپتەردىڭ ورنالاستىرىلۋىن ساپالاندىرىپ، ٴبىلىم بەرۋ كولەمىن كەڭەيتىپ، ماماندىقتى يكەمدى رەتتەۋ مەحانيزمىن اقاۋسىزداندىرىپ، كاسىپتىك ٴبىلىم بەرۋ مەن جالپىلىق ٴبىلىم بەرۋدى ساباقتاستىرۋدى، كاسىپ سالاسى مەن وقۋدىڭ توعىسۋىن، عىلىم ـ تەحنيكا مەن وقۋ ـ اعارتۋدىڭ كىرىگۋىن، مەكتەپ پەن كاسىپورىن سەلبەستىگىن تەرەڭدەتىپ، دامۋدا شۇعىل قاجەتتى بولعان قولدانىلمالى، شەبەر، ۇستا دارىندىلاردى باۋلۋ قاجەت. كاسىپتىك وقۋ ـ اعارتۋدىڭ جاڭالىق اشا دامۋ مەحانيزمىن كەمەلدەندىرىپ، كاسىپتىك وقۋ ـ اعارتۋدىڭ ٴبىلىم بەرۋ نەگىزىن نىعايتىپ، "8 ٴىرى كاسىپ سالاسى شوعىرى" سياقتى باسىمدىققا يە كاسىپ سالاسىن ٴتۇيىن ەتىپ، ٴوڭىر اتتاعان، ٴوندىرىس پەن وقىتۋ توعىسقان ورتاق تۇلعالاردى توپقا، سالاعا ٴبولىپ قۇرۋ كەرەك. جوعارى دارەجەلى وقۋ ـ اعارتۋدىڭ جوعارى ساپالى دارىندىلاردى باۋلۋ، توپتاۋ رولىن ساۋلەلەندىرىپ، جوعارى دارەجەلى وقۋ ـ اعارتۋ بايلىعىن وڭتۇستىككە شوعىرلاندىرۋدى ىلگەرىلەتىپ، وڭتۇستىك شينجياڭداعى جوعارى ساپالى شەبەر دارىندىلارمەن قامداۋدى كەڭەيتىپ، وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۋدى جۇزەگە اسىرۋىنا دەم بەرۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: قاتىستى تاراۋلار بىرلەسىپ ارەكەتتەنۋدى كۇشەيتىپ، رايونىمىزدىڭ كەرەكتەن شىعارىلعان موتورلى كولىكتەردى باقىلاۋ ـ باسقارۋ سەرپىنىن ارتتىرىپ، كەرەكتەن شىعارىلعان موتورلى كولىكتەردى تىزىمنەن ٴوشىرۋ، جيناپ الۋ، بولشەكتەۋ، كەرەكسىزدەردى ٴبىر جايلى ەتۋ، ماڭىزدى بولشەكتەردى ٴبىر جاقتى ەتۋ، ونان پايدالانۋ سياقتى بۋىندارداعى جالپى بارىسىن باقىلاپ ـ باسقارۋدى ويداعىداي ىستەۋ كەرەك. ٴتۇيىندى سالالارداعى حاۋىپ ـ قاتەردەن ٴونىمدى ساقتانۋ جانە ونى جويۋ، ٴوندىرىس حاۋىپسىزدىگى، فينانس سالاسىنداعى حاۋىپ ـ قاتەردى جويۋ سياقتى قىزمەتتەردى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ، ويداعىداي ىستەپ، رايونىمىز ەكونوميكاسىنىڭ، قوعامنىڭ جوعارى ساپالى دامۋىنا حاۋىپسىز ورتا ازىرلەۋ كەرەك.

ٴماجىلىس باسقا دا ىستەردى اقىلداستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ٴبىرىنشى ماۋسىمدا قالا كولەمىندە ورىندالعان جەدەل جەتكىزۋ كاسىبىنىڭ جالپى مولشەرى 10 ميلليون 956 مىڭ 200 جولداما بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن %15. 39 ارتقان؛ سىرت جەرلەرگە قاتىستى ورىندالعان جالپى كاسىپ مولشەرى 49 ميلليون 447 مىڭ 700 جولداما بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن %81. 33 ارتقان.

ايماق، وبلىس، قالالاردىڭ جەدەل جەتكىزۋ كاسىبىنىڭ مولشەرى مەن كاسىپتىك كىرىسىنە تالداۋ جاساعاندا، 3 ـ ايدا اقسۋ ايماعىنىڭ جەدەل جەتكىزۋ كاسىبىنىڭ جالپى ارتۋ قارقىنى ەڭ تەز بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن %150 ارتقان، ونان قالسا، تۇرپان قالاسى، قۇمىل قالاسى، قاشقار ايماعى بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن جەكە ـ جەكە %8. 80، %51. 49، %55. 48 ارتقان؛ كاسىپتىك كىرىستىڭ جالپى ارتۋ قارقىنى ەڭ تەز بولعانى دا اقسۋ ايماعى بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن %95. 74 ارتقان، ونان قالسا، تۇرپان قالاسى، ىلە قازاق اۆتونوميالى وبلىسى، قاشقار ايماعى ەكەن.

جەدەل جەتكىزۋ تورىنىڭ ۇزدىكسىز تومەنگە بويلاۋىنا، سونداي ـ اق كوكتەم مەرەكەسى كەزىندەگى اۋىل شارۋاشىلىعى ەرەكشە ونىمدەرىن جونەلتۋ ـ جەتكىزۋ قاجەتىنىڭ ارتۋىنا بايلانىستى، ٴبىرىنشى ماۋسىمدا رايونىمىزدىڭ اۋىل ـ قىستاقتاعى جەدەل جولداما الۋ ـ جەتكىزۋ مولشەرىنىڭ سايكەس مەزگىلدەگىدەن ارتۋى تۇگەلدەي جەدەل جەتكىزۋ كاسىبىنىڭ ارتۋ قارقىنىنان جوعارى بولعان. سونىمەن بىرگە ٴتىلشى 3 ـ ايداعى جەدەل جەتكىزۋ قىزمەت وتەۋىنىڭ دامۋ جاعدايى بويىنشا شينجياڭداعى اۋداندارداعى (قالا) رەتكە تۇرعىزعانداعى 15 مىقتى اۋداننىڭ (قالا) جەدەل جەتكىزۋ كاسىبىندەگى كىرىسى تۇگەلدەي 10 ميلليون يۋاندىق ۇلكەن وتكەلدەن وتكەنىن بايقادى.